

VÝUKOVÝ PROGRAM

PROFESNÍ ETIKA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/3.2.01/01.0018

Název projektu: Příprava lektorů pro vzdělávání dospělých

Název příjemce: Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Liberec, Jeronýmova
425/27, příspěvková organizace

Adresa: Jeronýmova 27
460 07 Liberec 7

Zřizovatel školy: Liberecký kraj
U jezu 642/2a
Liberec

Název vzdělávací aktivity: Profesní etika

Délka vzdělávací aktivity: 20 vyučovacích hodin

Forma studia: prezenční

Způsob ukončení studia: Závěrečný pohovor s orientací na řešení praktických situací v oblasti vzdělávání dospělých a vytvoření vlastního programu pro celoživotní učení.

Certifikace: Osvědčení o absolvování kurzu

Zpracovala: PhDr. Zdeňka Kutínová

OBSAH VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Profil absolventa	str. 4
Charakteristika vzdělávací aktivity	str. 5
Učební plán	str. 7
Moduly	str. 8
Kultura lektora	str. 8
Image lektora.....	str. 9
Etika v pedagogickém procesu	str. 10
Identifikace se sociální a profesní rolí	str. 11
Řeč těla	str. 12

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PROFIL ABSOLVENTA

Cílem vzdělávacího programu Profesionální etika je poskytnout účastníkům prakticky orientované vzdělání zaměřené na osvojení a procvičení pravidel společenského chování, vystupování, oblékání, hygienických návyků a komunikace v různých pedagogických a společenských situacích s důrazem na etiku v pedagogickém procesu.

Absolvováním výukového programu se účastník naučí, jak uplatňovat pravidla společenského chování při vzdělávání dospělých, jak s nimi komunikovat, jak se vhodně oblékat a upravovat k výuce a dalším příležitostem realizovaným při lektorské činnosti.

Předpokládané výsledky vzdělávání

Absolvent bude připravován tak, aby:

- ovládl pravidla společenského chování a uplatňoval je v praktických situacích;
- zvládl zásady společenské komunikace a dovedl je uplatňovat v mezilidském kontaktu;
- zvládl komunikaci v obtížných situacích;
- zvládl vhodný výběr oblečení k různým příležitostem;
- věděl, jak pečovat o hygienu těla a duše a poznatky dovedl uplatňovat v praxi;
- identifikoval se se sociální a zejména profesní rolí;
- pochopil etiku v pedagogickém procesu.

Možnosti uplatnění absolventa

Vzhledem k charakteru náplně vzdělávacího programu je uplatnění úspěšného absolventa kurzu celoživotního vzdělávání široké. Frekventanti aktivity budou vybaveni vědomostmi a dovednostmi potřebnými pro výukové postupy při vzdělávání dospělých. Uplatní nabyté vědomosti a získané dovednosti v pracovním procesu v oblasti školství, při vzdělávání dospělých, v osobním životě.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Pojetí a cíle vzdělávací aktivity

Cílem vzdělávací aktivity Profesní etika je poskytnout účastníkům prakticky orientované vzdělání zaměřené na osvojení a procvičení pravidel společenského chování, vystupování, oblékání, psychohygienických návyků a komunikace v různých společenských situacích.

Jednotlivé moduly programu na sebe navazují volně, je možné absolvovat výuku pouze vybraných modulů, popř. jejich kombinací. Avšak absolvování všech modulů přispěje k vysoké profesionalizaci vystupování v pracovních i společenských situacích. Studium celého programu je ukončeno závěrečnou zkouškou, ve které absolvent prokáže získané vědomosti i praktické dovednosti.

Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

Obsah vzdělávacího programu a návaznost jednotlivých modulů jsou koncipovány v souladu s požadavky současných trendů v oblasti celoživotního vzdělávání. Náplň je uvedena přímo v popisech jednotlivých modulů.

Kurz se člení na následující moduly:

01 – Kultura lektora

02 – Image lektora

03 – Etika v pedagogickém procesu

04 – Identifikace se sociální a profesní rolí

05 – Řeč těla

- Modul 01 **Kultura lektora** připomíná účastníkům pravidla společenského chování např. zdravení, podávání ruky, představování, oslovování atd. Správné používání umožní účastníkům vyhnout se trapným situacím ve společnosti. Poučí o požívání alkoholu a kouření ve společnosti. Naučí, jak ve společnosti hovořit, jak užívat monolog, dialog, rozhovor, hlasitost a tempo řeči, žoviálnost, téma rozhovoru, co dělat a co nedělat při rozhovoru. Objasní význam humoru, nadsázky a úsměvu.
- Modul 02 **Image lektora** účastníkům kurzu objasní, jak důležité je zdraví, svěžest, vůně. Vysvětlí, jak jsou samozřejmé holení, návštěvy kadeřníka, pedikúra, manikúra, sprchování, užívání deodorantů, parfémy, depilace, péče o chrup. Radí, jaké oblečení volit k různým příležitostem, muže seznámí s užíváním neformálního obleku, poučí, kdy je přípustné rozepnout sako. Vysvětlí, co je formální oblek a čím ho doplnit.
- Modul 03 **Etika v pedagogickém procesu** vysvětlí pojmy etika, profesní etika, etické požadavky na profesu, pedagogická etika, hodnoty, objasní požadavky na mravní profil a vlastnosti učitele, vymezí pedagogickou odpovědnost učitele, uvede etiku v běžných profesních činnostech učitele, vysvětlí, v čem spočívá právní odpovědnost učitele.
- Modul 04 **Identifikace se sociální a profesní rolí** seznámí posluchače s pojmy identifikace, role, rolové chování, profesní role, osobnost, osobnost učitele, vývoj učitele, jeho sebepoznání a autoregulace, základní pedagogické dovednosti a motivace k jejich rozvoji, odborný růst, vystupování učitele.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

-
- Modul 05 **Řeč těla** je zaměřen na problematiku komunikace, zejména komunikace neverbální s důrazem na řeč těla. Součástí je i objasnění sociální percepce, především pak chyb v sociální percepci, kterých se mohou pedagogové dopouštět.

Obsah celého vzdělávacího programu a návaznost jednotlivých modulů jsou koncipovány v souladu s požadavky ovládnutí zásad společenského chování. Program lze variabilně změnit nebo doplnit dle potřeb cílové skupiny.

Organizace výuky

Moduly budou realizovány v rozsahu 20 vyučovacích hodin při kombinaci přednášek a praktických cvičení. Vzdělávací program je nutno absolvovat celý v rozsahu všech pěti modulů. Každý z modulů je zakončen praktickým cvičením a splněním konkrétních úloh. Při absolvování celého programu bude uchazeči vystaveno osvědčení o absolvování programu.

Metodické postupy

Výuka bude probíhat kombinací interaktivních přednášek a praktických cvičení s přihlédnutím k individuálním potřebám jednotlivých účastníků kurzu.

Vstupní předpoklady

Kurz celoživotního vzdělávání Profesní etika je určen pedagogickým pracovníkům všech typů škol a školských zařízení a ostatním zájemcům, kteří se chtějí podílet na vzdělávání dospělých ve funkci lektorů.

UČEBNÍ PLÁN

Název vzdělávací aktivity		Profesní etika	
Forma studia		prezenční	
Povinné moduly kurzu			
Název modulu	Kód modulu	Hodinový rozsah P/C	Způsob ukončení
Kultura lektora	01	1/2	Zápočet
Image lektora	02	1/1	Zápočet
Etika v pedagogickém procesu	03	3/2	Zápočet
Identifikace se sociální a profesní rolí	04	3/2	Zápočet
Řeč těla	05	3/2	Zápočet
Celkem		20	Závěrečný pohovor

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MODULY

Název modulu:	Kultura lektora
Nominální délka:	3 hodiny
Typ modulu:	povinný
Stručná anotace vymežující cíle:	
Modul Kultura lektora připomíná účastníkům pravidla společenského chování např. zdravení, podávání ruky, představování, oslovování atd. Správné používání umožní účastníkům vyhnout se trapným situacím ve společnosti. Poučí o požívání alkoholu a kouření ve společnosti. Naučí, jak ve společnosti hovořit, jak užívat monolog, dialog, rozhovor, hlasitost a tempo řeči, žoviálnost, téma rozhovoru, co dělat a co nedělat při rozhovoru. Objasní význam humoru, nadsázky a úsměvu.	
Předpokládané výsledky:	
Posluchač: – ovládá pravidla společenského chování – zvládá chování při rozhovoru – ví, kdy a v jaké míře požívat ve společnosti alkohol, kouřit – ovládá správné chování při rozhovoru, volí správnou hlasitost a tempo řeči – vhodně začleňuje humor, úsměv, dozví se, co dělat, dostaví-li se tréma – ovládá zásady veřejného mluvního projevu, sleduje reakce posluchačů	
Obsah modulu:	
– zdravení, představování, podávání ruky – oslovování, tykání, vykání – kouření ve společnosti, přípitky, alkohol – rozhovor, monolog, dialog, hlasitost a tempo řeči, žoviálnost – řeč těla při rozhovoru – význam humoru, nadsázky, úsměvu	
Doporučené postupy výuky:	
Přednáška s praktickými ukázkami a cvičením.	
Způsob ukončení certifikace:	
Zápočet	
Hodnocení výsledků uchazečů:	
Absolvování praktických cvičení.	
Doporučená literatura:	
Mathé Ivo, Špaček Ladislav: <i>Etiketa</i>, BB/art s.r.o. 2005 Soldát Václav: <i>Bonton pracovníka státní a veřejné správy</i>, Institut pro místní správu Praha, 1992.	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Image lektora
Nominální délka:	2 hodin
Typ modulu:	povinný
Stručná anotace vymežující cíle:	
Modul účastníkům kurzu objasní, jak důležité je zdraví, svěžest, vůně. Vysvětlí, jak jsou samozřejmé holení, návštěvy kadeřníka, pedikúra, manikúra, sprchování, užívání deodorantů, parfémy, depilace, péče o chrup. Radí, jaké oblečení volit k různým příležitostem, muže seznámí s užíváním neformálního obleku, poučí, kdy je přípustné rozepnout sako. Vysvětlí, co je formální oblek a čím ho doplnit.	
Předpokládané výsledky:	
Posluchač: - naučí se, že čistota je základem zdravého svěžího vzhledu - uvědomí si, že je důležité klást důraz na vlasy, vousy, chloupky, depilaci - zjistí, že důležitý je účes, pedikúra, manikúra - uvědomí si, že je potřeba bojovat s lidskými pachy – pot, dech, používat deodoranty, parfémy - zjistí, že je nutná častá výměna prádla - pochopí, že je nutné volit vhodné oblečení k různým příležitostem	
Obsah modulu:	
- zdraví, svěžest, vůně - všestranná čistota, životospráva - vlasy, vousy, chloupky, holení, dámské a pánské účesy, depilace - lidské pachy, pot, deodoranty, antiperspiranty, pachy z úst, péče o chrup - prádlo, péče o něj a jeho výměna, - kosmetika a vůně - vhodné oblečení	
Doporučené postupy výuky:	
Interaktivní přednášky k vybraným celkům a cvičení.	
Způsob ukončení certifikace:	
Zápočet	
Hodnocení výsledků uchazečů:	
Absolvování praktických cvičení	
Doporučená literatura:	
Mathé Ivo, Špaček Ladislav: <i>Etiketa</i>, BB/art s.r.o. 2005 Soldát Václav: <i>Bonton pracovníka státní a veřejné správy</i>, Institut pro místní správu Praha, 1992	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Etika v pedagogickém procesu
Nominální délka:	5 hodin
Typ modulu:	povinný
Stručná anotace vymezující cíle:	
Modul vysvětlí pojmy etika, profesní etika, etické požadavky na profese, pedagogická etika, hodnoty, objasní požadavky na mravní profil a vlastnosti učitele, vymezí pedagogickou odpovědnost učitele, uvede etiku v běžných profesních činnostech učitele, vysvětlí, v čem spočívá právní odpovědnost učitele.	
Předpokládané výsledky:	
Posluchač:	
– osvojí si pojmy etika, profesní etika – ztotožní se s požadavky na mravní profil učitele, – uvědomí si pedagogickou odpovědnost vůči žákům, škole, rodičům, společnosti, – bude vědět, co je obsahem právní odpovědnosti	
Obsah modulu:	
– etika, profesní etika, pedagogická etika – etické požadavky na profese – hodnoty jako základ etického chování – mravní profil a vlastnosti učitele – pedagogická odpovědnost učitele – obsah právní odpovědnosti – právní odpovědnost škol a občanský zákoník – odpovědnost za škodu – kultura školy	
Doporučené postupy výuky:	
Interaktivní přednášky k vybraným celkům.	
Způsob ukončení certifikace:	
Zápočet	
Hodnocení výsledků uchazečů:	
Absolvování praktických cvičení a ověření nabytých vědomostí	
Doporučená literatura:	
Vašutová, J.: <i>Být učitelem, Co by měl učitel vědět o své profesi</i> , UK Praha 2007	
Průcha, J.: <i>Moderní pedagogika</i> , Portál, Praha 1997	
Průcha, J., Walterová, E., Mareš, J.: <i>Pedagogický slovník</i> , Portál, Praha 1995	
Berljakova, G. I.: <i>Profesionální etika</i> , Horizont, Praha 1977	
Internetové stránky: www.msmt.cz/standarducitele	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Identifikace se sociální a profesní rolí
Nominální délka:	5 hodin
Typ modulu:	povinný
Stručná anotace vymežující cíle:	
Modul seznámí posluchače s pojmy identifikace, role, rolové chování, profesní role, osobnost, osobnost učitele, vývoj učitele, jeho sebepoznání a autoregulace, základní pedagogické dovednosti a motivace k jejich rozvoji, odborný růst, vystupování učitele.	
Předpokládané výsledky:	
Posluchač:	
– osvojí si pojmy ze sociální psychologie a porozumí jim – pochopí profesní roli učitele a identifikuje se s ní – seznámí se s žádoucími vlastnostmi osobnosti učitele, s pedagogickými dovednostmi – dospěje k sebepoznání a autoregulaci, k odbornému růstu – dovede správně vystupovat v roli učitele	
Obsah modulu:	
Obsahem je vysvětlení pojmů ze sociální psychologie a psychologie osobnosti vztahující se k profesní roli učitele, seznámí s vlastnostmi učitele a pedagogickými dovednostmi, s motivací k jejich rozvoji a k profesnímu růstu, k sebepoznání a autoregulaci.	
Doporučené postupy výuky:	
Interaktivní přednášky k vybraným celkům, cvičení, prožitkové metody.	
Způsob ukončení certifikace:	
Zápočet	
Hodnocení výsledků uchazečů:	
Teoretické osvojení uvedených pojmů a absolvování praktických a prožitkových cvičení.	
Doporučená literatura:	
Čáp, J.: <i>Psychologie výchovy a vyučování</i> , UK Praha, vydavatelství Karolinum Praha 1993	
Kyriacou, Ch.: <i>Klíčové dovednosti učitele</i> , Portál, Praha 1996	
Kutínová, Z., Wiedenová, M.: <i>Úvod do psychologie pedagogické a sociální</i> , TU Liberec, Liberec 2001	
Říčan, P.: <i>Psychologie</i> , Portál, Praha 2005.	
Nekonečný, M.: <i>Psychologie osobnosti</i> , Academia, Praha 1995	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název modulu:	Řeč těla
Nominální délka:	5 hodin
Typ modulu:	povinný
Stručná anotace vymezující cíle:	
Modul bude zaměřen na problematiku komunikace, zejména komunikace neverbální s důrazem na řeč těla. Součástí bude i objasnění sociální percepce, především pak chyb v sociální percepci, kterých se mohou pedagogové dopouštět.	
Předpokládané výsledky:	
Posluchač:	
- získá teoretické poznatky o působení komunikace verbální a neverbální, - uvědomí si působení řeči těla na posluchače, - seznámí se s pojmem sociální percepce a s chybami v sociální percepci, - uvědomí si, v čem spočívá nebezpečí chyb v sociální percepci	
Obsah modulu:	
Objasnění pojmů, jejich pochopení a procvičení: pedagogická komunikace, formy komunikace, neverbální vyjádření, proxemika, sociálně poradní zóna, blízké veřejná zóna, veřejná zóna, haptika, posturologie, gestika, mimika, komunikace v sociálním kontextu sociální percepce ve výchovně vzdělávacím procesu, mechanismus sociální percepce, chyby v sociální percepci, sociální percepce v pedagogickém procesu	
Doporučené postupy výuky:	
Interaktivní přednášky k vybraným celkům, praktické cvičení	
Způsob ukončení certifikace:	
Zápočet	
Hodnocení výsledků uchazečů:	
Absolvování nácviku neverbální komunikace a řeči těla, absolvování praktických cvičení	
Doporučená literatura:	
Thiel, E.: <i>Řeč lidského těla prozradí víc než tisíc slov</i> , PLASMA SERVICE, Bratislava 1993	
Valenta, J.: <i>Manuál k tréninku řeči lidského těla</i> , Aisis, Kladno 2004	
Hayesová, N.: <i>Základy sociální psychologie</i> , Portál, s.r.o., Praha 1998	
Kutínová, Z., Wiedenová, M.: <i>Úvod do psychologie pedagogické a sociální</i> , TU Liberec, Liberec 2001	
Wiedenová, M.: <i>Komunikativní dovednosti a řešení konfliktních situací</i> , TU Liberec, Liberec 2002.	